C/2025/1800

4.4.2025

P10_TA(2024)0041

Muuntogeeninen maissi MON 810

Euroopan parlamentin päätöslauselma 26. marraskuuta 2024 komission täytäntöönpanopäätöksestä (EU) 2024/1828 muuntogeenistä maissia MON 810 sisältävien tai siitä koostuvien rehujen sekä siitä valmistettujen elintarvikkeiden ja rehujen markkinoille saattamista koskevan luvan uusimisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti ja komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2017/1207 kumoamisesta (2024/2840(RSP))

(C/2025/1800)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon muuntogeenistä maissia MON 810 sisältävien tai siitä koostuvien rehujen sekä siitä valmistettujen elintarvikkeiden ja rehujen markkinoille saattamista koskevan luvan uusimisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti ja komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2017/1207 kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1828 ([1]),

— ottaa huomioon muuntogeenisistä elintarvikkeista ja rehuista 22. syyskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 ([2]) ja erityisesti sen 11 artiklan 3 kohdan ja 23 artiklan 3 kohdan,

— ottaa huomioon asetuksen (EY) N:o 1829/2003 35 artiklassa tarkoitetussa pysyvässä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomiteassa 26. huhtikuuta 2024 toimitetun äänestyksen, jossa päätettiin olla antamatta lausuntoa, ja muutoksenhakukomiteassa 29. toukokuuta 2024 toimitetun äänestyksen, jossa päätettiin niin ikään olla antamatta lausuntoa,

— ottaa huomioon yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16. helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([3]) 11 artiklan,

— ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) 30. marraskuuta 2023 antaman ja 19. tammikuuta 2024 julkaistun lausunnon ([4]),

— ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa, joissa vastustetaan lupien myöntämistä muuntogeenisille organismeille ([5]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 2 ja 3 kohdan,

— ottaa huomioon ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan päätöslauselmaesityksen,

A. ottaa huomioon, että Belgiaan sijoittautunut Bayer Agriculture BV toimitti Yhdysvaltoihin sijoittautuneen yrityksen Bayer CropScience LP puolesta 6. lokakuuta 2022 komissiolle hakemuksen komission täytäntöönpanopäätöksellä 2013/649/EU ([6]) ja täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2017/1207 ([7]) myönnettyjen lupien uusimiseksi; ottaa huomioon, että muuntogeenisestä maissista MON 810, jäljempänä 'muuntogeeninen maissi', tuotetulle muuntogeeniselle siitepölylle täytäntöönpanopäätöksen 2013/649/EU kattamaan elintarvikekäyttöön myönnetyn luvan voimassaoloaikaa on asetuksen (EY) N:o 1829/2003 11 artiklan 4 kohdan mukaisesti jatkettu automaattisesti, kunnes uusimista koskevasta hakemuksesta tehdään päätös;

([1]) EUVL L, 2024/1828, 4.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1828/oj.
([2]) EUVL L 268, 18.10.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.
([3]) EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.
([4]) Muuntogeenisiä organismeja käsittelevän EFSAn tiedelautakunnan tieteellinen lausunto "Assessment of genetically modified maize MON 810 for renewal authorisation under Regulation (EC) No 1829/2003 (dossier GMFF-2022-9450)", EFSA Journal, 2024;22(1):8489, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8489.
([5]) Kahdeksannella vaalikaudella parlamentti hyväksyi 36 päätöslauselmaa ja yhdeksännellä vaalikaudella 38 päätöslauselmaa, joissa vastustettiin lupien myöntämistä muuntogeenisille organismeille.
([6]) Komission täytäntöönpanopäätös 2013/649/EU, annettu 6. marraskuuta 2013, maissista MON 810 (MON-ØØ81Ø-6) tuotetun siitepölyn markkinoille saattamisen sallimisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti (EUVL L 302, 13.11.2013, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2013/649/oj).
([7]) Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2017/1207, annettu 4. heinäkuuta 2017, muuntogeenisestä maissista MON 810 (MON-ØØ81Ø-6) saatujen tuotteiden markkinoille saattamista koskevan luvan uusimisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1829/2003 mukaisesti (EUVL L 173, 6.7.2017, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2017/1207/oj).

B. ottaa huomioon, että EFSA antoi 30. marraskuuta 2023 myönteisen lausunnon, joka julkaistiin 19. tammikuuta 2024;

C. ottaa huomioon, että muuntogeenistä maissia on muunnettu siten, että se tuottaa hyönteismyrkkyjä, jäljempänä 'Bt-toksiinit';

Bt-toksiineihin liittyvät avoimet kysymykset

D. ottaa huomioon, että erinäisissä tutkimuksissa Bt-toksiineille altistumisesta on havaittu aiheutuvan sivuvaikutuksia, jotka saattavat vaikuttaa ihmisen immuunijärjestelmään, ja että joillakin Bt-toksiineilla voi olla adjuvanttiominaisuuksia ([8]), mikä tarkoittaa, että ne voivat lisätä muiden proteiinien allergeenisuutta joutuessaan kosketuksiin niiden kanssa;

Bt-viljelykasvit: vaikutukset muihin kuin torjuttaviin organismeihin

E. ottaa huomioon, että toisin kuin hyönteismyrkkyjen käyttö, jossa altistuminen tapahtuu ruiskutuksen yhteydessä ja rajoitetun ajan sen jälkeen, muuntogeenisten Bt-viljelykasvien käyttö johtaa sekä torjuttavien että muiden kuin torjuttavien organismien jatkuvaan altistumiseen Bt-toksiineille;

F. ottaa huomioon, että oletusta, jonka mukaan Bt-toksiineilla on yksi kohdekohtainen toimintamalli, ei voida enää pitää oikeana eikä vaikutuksia muihin kuin torjuttaviin organismeihin voida sulkea pois; ottaa huomioon, että vaikutusten on raportoitu kohdistuvan monin tavoin yhä useampiin muihin kuin torjuttaviin organismeihin; ottaa huomioon, että tuoreessa katsauksessa ([9]) mainitaan 39 vertaisarvioitua julkaisua, joissa kerrotaan Bt-toksiinien merkittävistä haittavaikutuksista muille kuin kohteena oleville lajeille;

Jäsenvaltioiden huomautukset

G. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot toimittivat EFSAlle kolmen kuukauden kuulemisjakson ([10]) aikana monia kriittisiä huomautuksia, muun muassa että muuntogeenisen maissin koostumusta koskevat tiedot olisi tarkistettava ja analysoitava uudelleen ja että analyysin olisi täytettävä EFSAn nykyiset vaatimukset, myös vastaavuustestien osalta, ja että kirjallisuuskatsaukseen ei sisältynyt tutkimuksia Cry1Ab:n käyttäytymisestä ympäristössä tai Bt-viljelykasvien jäämien mahdollisista vaikutuksista muihin kuin torjuttaviin organismeihin, mikä on ongelmallista, koska julkaisujen mukaan muuntogeenisen maissin siirtyminen sitä sisältävästä rehusta lantaan voi johtaa maaperän organismien altistumiseen Cry1Ab:lle, millä voi olla kielteisiä vaikutuksia maaperän organismeihin ja siten vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemipalveluihin;

H. ottaa huomioon, että asetuksessa (EY) N:o 1829/2003 todetaan, että muuntogeeniset elintarvikkeet tai rehut eivät saa vaikuttaa haitallisesti ihmisten terveyteen, eläinten terveyteen tai ympäristöön, ja edellytetään komission ottavan päätöstään laatiessaan huomioon kaikki unionin lainsäädännön asiaankuuluvat säännökset sekä muut perustellut tekijät, jotka liittyvät tarkasteltavaan asiaan; katsoo, että näihin perusteltuihin tekijöihin olisi sisällytettävä unionin velvoitteet, jotka johtuvat Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteista ja biologista monimuotoisuutta koskevasta YK:n yleissopimuksesta, jäljempänä 'YK:n biodiversiteettisopimus';

Riippuvuuden vähentäminen tuontirehuista

I. ottaa huomioon, että yksi covid-19-kriisistä ja Ukrainassa jatkuvasta sodasta saatu opetus on se, että unioni ei saa enää olla riippuvainen eräistä kriittisistä materiaaleista; ottaa huomioon, että komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen pyytää komission jäsenehdokkaalle Christophe Hansenille osoitetussa toimeksiantokirjeessä ([11]) häntä tarkastelemaan keinoja vähentää kriittisten hyödykkeiden tuontia;

([8]) Katsaus aiheeseen, ks. Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., "An overview of the safety and biological effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in mammals", Journal of Applied Toxicology, toukokuu 2016, 36,5, s. 630–648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252.

([9]) Hilbeck, A., Defarge, N., Lebrecht, T., Bøhn, T., "Insecticidal Bt crops. EFSA's risk assessment approach for GM Bt plants fails by design", RAGES, 2020, s. 4, https://www.testbiotech.org/wp-content/uploads/2023/12/RAGES_report-Insecticidal-Bt-plants.pdf. Ks. esim. Hilbeck, A., Otto, M., "Specificity and combinatorial effects of Bacillus thuringiensis Cry toxins in the context of GMO environmental risk assessment", Frontiers in Environmental Science 2015, 3:71, https://doi.org/10.3389/fenvs.2015.00071.

([10]) https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/action/downloadSupplement?doi=10.2903%2Fj.efsa.2024.8489&file=efs28489-sup-0008-Annex_8.pdf.

([11]) https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en

Epädemokraattinen päätöksenteko

J. ottaa huomioon, että asetuksen (EY) N:o 1829/2003 35 artiklassa tarkoitetussa pysyvässä kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomiteassa 26. huhtikuuta 2024 toimitetussa äänestyksessä päätettiin olla antamatta lausuntoa, mikä tarkoittaa, että jäsenvaltioiden määräenemmistö ei tukenut luvan myöntämistä; ottaa huomioon, että muutoksenhakukomiteassa 29. toukokuuta 2024 toimitetussa äänestyksessä päätettiin niin ikään olla antamatta lausuntoa;

K. ottaa huomioon, että parlamentti antoi kahdeksannella vaalikaudella kaikkiaan 36 päätöslauselmaa, joissa vastustettiin elintarvike- ja rehukäyttöön tarkoitettujen muuntogeenisten organismien markkinoille saattamista (33 päätöslauselmaa) ja muuntogeenisten organismien viljelyä unionissa (kolme päätöslauselmaa); ottaa huomioon, että yhdeksännellä vaalikaudella parlamentti antoi 38 vastalausetta, jotka koskivat muuntogeenisten organismien markkinoille saattamista;

L. toteaa, että komissio jatkaa lupien myöntämistä muuntogeenisille organismeille, vaikka se itse myöntää demokraattisuuden puutteen, ja huolimatta jäsenvaltioiden tuen puuttumisesta ja parlamentin vastustuksesta;

M. ottaa huomioon, että komissio voi olla antamatta lupaa muuntogeenisille organismeille ilman, että lainsäädäntöä tarvitsee muuttaa, kun jäsenvaltioiden määräenemmistö ei muutoksenhakukomiteassa puolla luvan myöntämistä ([12]);

N. ottaa huomioon, että komissio uusi 2. heinäkuuta 2024 luvan muuntogeenisen maissin markkinoille saattamiselle;

1. katsoo, että komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1828 ylittää asetuksessa (EY) N:o 1829/2003 säädetyn täytäntöönpanovallan;

2. katsoo, että komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1828 ei ole unionin oikeuden mukainen, sillä se ei ole sopusoinnussa asetuksen (EY) N:o 1829/2003 tavoitteen kanssa; toteaa, että kyseisen asetuksen tavoitteena on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 178/2002 ([13]) säädettyjen yleisten periaatteiden mukaisesti luoda perusta ihmisten elämän ja terveyden, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä ympäristön ja kuluttajien etujen korkeatasoisen suojelun varmistamiselle muuntogeenisten elintarvikkeiden ja rehujen suhteen sekä varmistaa samalla sisämarkkinoiden tehokas toiminta;

3. pyytää komissiota kumoamaan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1828;

4. on tyytyväinen siihen, että komissio myönsi lopulta 11. syyskuuta 2020 päivätyssä kirjeessään parlamentin jäsenille, että muuntogeenisiä organismeja koskevissa lupapäätöksissä on tarpeen ottaa huomioon kestävyysnäkökohdat ([14]); on kuitenkin erittäin pettynyt siihen, että komissio on sen jälkeen edelleen myöntänyt lupia muuntogeenisten organismien tuonnille unioniin, vaikka parlamentti vastustaa sitä jatkuvasti ja jäsenvaltioiden enemmistö äänestää sitä vastaan;

5. kehottaa jälleen kerran komissiota ottamaan huomioon kansainvälisistä sopimuksista, kuten Pariisin ilmastosopimuksesta, YK:n biodiversiteettisopimuksesta ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteista, johtuvat unionin velvoitteet; toistaa kehotuksensa liittää ehdotuksiin täytäntöönpanosäädöksiksi perustelut, joissa selitetään, miten niissä varmistetaan vahingon välttämisen periaatteen noudattaminen ([15]);

6. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

([12]) Asetuksen (EU) N:o 182/2011 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissio ”voi hyväksyä” luvan – eikä ”hyväksyy” luvan –, jos jäsenvaltiot eivät muutoksenhakukomiteassa anna määräenemmistöllä puoltavaa lausuntoa.

([13]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 178/2002, annettu 28. tammikuuta 2002, elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä (EYVL L 31, 1.2.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

([14]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

([15]) Euroopan parlamentin päätöslauselma 15. tammikuuta 2020 Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (EUVL C 270, 7.7.2021, s. 2), 102 kohta.